

TĒKRUOS REFORMAS DĀ RĒKS PALAUKTĒ

ĒR
ĀPLE STĒPRĒ SOSĒRŪPĒNĒMA SAVA
KRAŠTA RĒKALĀS ESMĒ

MUKIENĒ DANUTĒ, REDAKRUORĒ

Iš onksta bovuom planavē šemē žornala numerie platiau pakalbietē aple paskotēnēs metās, pu naujuosēs Lietovuos administracēnē paskirstīma reformas (apskrētiū panaikēnēma), vīkstontius pasēkeitēmus švēitēma sistemuo. Bet... Kou daugiau gēlēnuomies i tou tema, tou aiškiau sopratuom, ka ēlgesnē kalba aple tou būtom tik pilstīms iš toštē i kiaura.

Priežastēs ta, ka tuos teuorēškā vīkosēs reformas praktēškā kol kas ligo ēr nebova, nes anuos rezultatus pajautē nebēt tik tēi, katrēi onkstiau dērba vēnuo īstaiguo, vuo dabā tuokiuo pat, bet jau pakeitosiuo pavadēnēma ēr priklausuomībē. Šiuokēi tuokēi pasēkeitēmā vīka žemietvarkas, vēdaus rēkalū sritie, vuo švēitēma sistemas rimtā tas ēr nepalietē. Tēn reformas, kēik jau atmēnam, vīkst nu pat Lietovuos nepriklausuomībēs atstatīma pradiuos. Kēik tas i nauda žmuonēms, sunkē net ēr pasakītē. Kartās atruoda, ka vēsks, kas keitama, īr ne dēl žmuoniū, vuo diel tū, kas valda, kad anēms lēngviau būtom sistema sava ronkuos laikītē, pīngingus soskaičioutē ēr ēšleistē. Aple augonti žmuogo, ka ēr studēnta, anū muokītuojus, diestītuojus, interesus čē nedaug kas ēr galvuo, kāp ka ēr aple tou, ka dērbtēnuom reformuom tonkē tik kertam šaka, ont katruos patīs siedam. Kad tēi muokslēviu, stodēntu, muokītuoju ēr diestītuoju interesā būtom gēnamē, patīs žmuonis, kāp ēr kētuos srities, īr priverstē bortēis i puofsājungas, kētuokēs sājungas ēr miegintē itēkēnietē valdē, ka ne vēsumet Lietovuo pagal čē prijemamus istatīmus ēr kētus teisēs aktus īr giventē gerā.

No vuo kāp aiškēn patīs naujuosēs Lietovuos administracēnēs reformas inicetuorē ēr vīkdītuojē, ta naujuojē Lietovuos administracēnē reforma torietom būtē pabēngta tik 2014 metās. Kāp vēsks tumet atruodīs, dā īr sunkē ēr pasakītē, nežēna net valdiuos žmuonis.

Mums svarbiausē bova išsēaiškintē, ar pu reformas sodarītē naujē administracēnē jungēnē prisēdies pri Lietovuos, anuos istuorēniu-etnuograpēniu regējuonu savētoma ēšsauguojēma, esminiū pasēkeitēmu švēitēma sistemuo, anuos īstaiguos, veikontiuos Lietovuos regējuonūs (perēferējuo). Kol kas tuo sritie – nieka naujē. Tou, ka Žemaitējē būtom Žemaitēje, kad aukštaitē sava krašta savētoma ēšsaugotom ēr kt., kāp ēr onkstiau daugiau sē rūpēnas tik

Šatrējē (Telšīū rajuoons). Mukienēs Danutēs portēgrapējē

patīs tuo krašta žmuonēs, tēn veikontēs vēsuomenēnēs organizacējēs, tradicēnēs kultūras puoselietuojē, privatēs struktūras (radējē, televizējē, spauda, kt.) ēr, kāp puolitikā saka, kuožna karta priš rinkēmus i vietēnē ēr šalēis valdē sava veikla viel ēr viel ēš naujē miegēnontēs ēšjudintē ēr platiuosēs masēs sava egzistavēmo soduomintē naujē isēkorontēs merkantilēnēs partējēs. Tas krašta savētoms, aiško, dar laikuos ēr unt atskērū sava krašta istuorējē, tradicējēs tirēniejontiu, anou žēnontiu ēr žēnēs aple anou skleidontiu žmuoniū.

Daugiau kuo nuors rimtesnē tuo sritie ligo ēr nier.

Ka šēndēin vēizis ēr vertēni tou, kas vīkst regējuonu kultūras sritie, aiškē matā, kad iš valdiuos žmuonēms, sava krašta patrējuotams, nier kuo geresnē lauktē. Patēms už savi, sava isētēkēnēmus rēk stuovietē ēr atstuovietē. Tēp, kāp ka mūsa nomūs nieks kēts, vuo tik mes tvarka galem palaikītē, tik mes patīs torem pasērūpintē, kad mūsa kēims būtom švarus, mums patēms maluonos, tēp ēr so tou mūsa krašta kultūra, tradicējuom. Tuos valdiuos institucējēs, katruos veik, gal daug kou prisēdrietē, ka rēkalā būtom geriau tvarkuomē, bet krizēs sālīguoms prioritētā kultūrā nikumet nebus taikuomē, nuors ēr patīs puolitikā aple anū būtēnoma kalbietom. Priešingā. Kultūras, švēitēma sritims skēramē finansā vēs traukas ēr traukas, vuo je kor kas nuors ēr padēdie, tou padēdiejēma nubrauk išaugē muokesnē, paslaugū ēr priekiū kainas.

Tuoki īr šiū dēinū tēkruovē.

Bridvaišē ežers. Mukienēs Danutēs portēgrapējē

Tad pēlnā gali suprastē tus, katrēi, nuoriedamē kou nuors gera padarītē sava kraštou, metas i komercēnēs struktūras ēr tēn tiesiogēnē a perkeltēnē prasmē kel sava gimtuojē krašta vielevas.

Kāp tēn beveiziesi, šēndēin sālīgas puoselietē sava krašta istuorējē, švēitēma īr geruokā palonkesnēs nego sovietmetio. Demuokratējē, je anou pruotingā nauduojīs, atrēš ronkas kūrbā ēr prasmingā veiklā. Ēr gerā, ka tou sopront patīs žemaitē, aukštaitē, dzūkā, sovalkietē, Mažuosēs Lietovuos (Klaipiedas krašta) giventuojē, gerā, ka anēi kel sava krašta vielevas, ne tik atvikē i prezidēntu inauguracēnēs ēškēlmēs, par Lietovuos valstībēnēs, dainū švēntēs Vēlniaus pagrindēnies aikšties, bet ēr eilēnē dēina pri savo nomū... Gerā, ka ta simbuolēnē vieleva kuožna dēina īr ēr anū patiū šērdies.

Žemaitējē (Jurbarka rajouns).
Mukienēs Danutēs portēgrapējē